

УДК 342.9:314.15

**А. А. МІРОНОВ,***студент 5 курсу 3 групи слідчо – криміналістичного інституту  
Національного юридичного університету імені Ярослава Мудрого**Науковий керівник: Л. П. Коваленко,**доктор юридичних наук, професор кафедри адміністративного права та  
адміністративної діяльності**Національного юридичного університету ім. Ярослава Мудрого*

## **ВЕРХОВЕНСТВО ПРАВА ЯК ПРІОРИТЕТНИЙ ПРИНЦИП ДІЯЛЬНОСТІ ПОЛІЦІЇ В УМОВАХ РЕФОРМУВАННЯ СИСТЕМИ МВС УКРАЇНИ**

*Досліджується зміст та значення принципу верховенства права як відправної точки діяльності представників Національної поліції; необхідність вдосконалення чинних правових норм, з точки зору роз'яснення їхнього змісту;*

**Ключові слова.** *Верховенство права, дотримання правових норм, закон України «Про Національну поліцію», правова держава, правова визначеність норм.*

**Актуальність теми дослідження.** Доктринальне підґрунтя дослідження проблеми принципу верховенства права складають наукові дослідження з загальних питань адміністративного права, принципів права, зокрема таких вчених, як В. Б. Авер'янов, О. Ф. Андрійко, О. М. Бандурка, Ю. П. Битяк, В. С. Васильєв, В. М. Гаращук, О. В. Джафарова, Н. Р. Нижник, А. О. Рибченко, О. П. Рябченко, А. О. Селіванов, М. М. Тищенко, В. В. Цветков, С. О. Шатрава та інші.

Значною мірою актуальність дослідження правових основ діяльності Національної поліції України в умовах верховенства права зумовлена новизною проблематики, її значенням для розвитку науки адміністративного права та адміністративного процесуального законодавства.

Верховенство права – вихідний, керівний принцип діяльності нормотворчих, правозастосовчих та правоохоронних органів, виражає зміст та спрямованість правової та демократичної держави і насамперед означає те, що у своїй діяльності Національна поліція України та її підрозділи, як суб'єкт поліцейської діяльності, разом з іншими правоохоронними органами повинні забезпечувати дотримання офіційних законів, належним чином прийнятих державою, з одного боку, та діяти виключно в рамках наданих їм повноважень, з іншого.

На сьогоднішній день щодо втілення конституційного принципу верховенства права в розвиток системи органів Національної поліції України, то слід зазначити, що згідно зі ст. 6 Закону України від 02 липня 2015 р. № 580-VIII «Про Національну поліцію» поліція у своїй діяльності керується принципом верховенства права, відповідно до якого людина, її права та свободи визнаються найвищими цінностями та визначають зміст і спрямованість діяльності держави.

Зміст принципу верховенства права в діяльності органів Національної поліції України розкривається в двох частинах: 1) пріоритет людини та її прав та свобод; 2) необхідність урахування практики Європейського суду з прав людини.

**Проблематика.** Необхідність дотримання поліцейськими прав та свобод людини під час здійснення своїх повноважень - є важливою ознакою правової держави, і, нерідко нівелюється самими представниками правоохоронних органів в повсякденному житті. Можливість досягнення цього завдання можлива лише за умови: 1) неухильного дотримання норм матеріального права, яким визначаються права та обов'язки працівників поліції, та процесуального права, яким регламентується порядок прийняття та виконання важливих рішень; 2) відмова від будь-яких незаконних дій та необґрунтованих рішень стосовно громадян; 3) посилення громадського контролю за діяльністю поліції; 4) налагодження взаємозв'язку між працівниками Національної поліції та населенням на засадах співробітництва, з метою попередження та припинення вчиненню правопорушень, тощо.

На наш погляд, розширення службових повноважень поліцейських під час виконання покладених на них завдань є виправданим лише за умови наявності належних механізмів контролю за діяльністю співробітників Національної поліції, як з боку держави, так із боку суспільства.

Принцип верховенства права, дотримання якого є одним із міжнародних зобов'язань України, взятих нею відповідно до ст.3 статуту Ради Європи, означає, що права людини формально визначені в національному законодавстві та міжнародно-правових актах, а на правоохоронні органи покладається обов'язок дотримання та втілення в життя закону. Так здійснюється правове забезпечення охорони прав людини.

Таким чином, правоохоронні органи зобов'язані розробляти та подавати на розгляд Верховної Ради законопроекти, які передбачали б процедуру дотримання закріплених прав і свобод громадян водночас із чіткою регламентацією можливої поведінки працівника поліції за умови їх порушення.

**Висновок.** Доволі часто представникам Національної поліції доводиться стикатися з непередбачуваними ситуаціями, в яких обмеження прав та свобод - є необхідним для захисту благ та цінностей суспільства або держави. Обмеження основних прав людини та громадянина і втілення цих обмежень на практиці допустиме тільки за умови передбачуваності застосування правових норм, установлюваних такими обмеженнями. Тобто обмеження будь-якого права повинне базуватися на критеріях, які дадуть змогу особі відокремлювати правомірну поведінку від протиправної, передбачати юридичні наслідки своїх дій. Отож, норми права мають бути зрозумілими, точними й гарантувати, що ситуації та правовідносини будуть передбачуваними, давати можливість поліцейським чітко усвідомлювати значення дій, а громадянам у свою чергу - важливі гарантії від незаконних дій з боку поліцейських.

## СПИСОК БІБЛЮГРАФІЧНИХ ПОСИЛАНЬ

1. Денисюк Д. С. Правові основи діяльності національної поліції України в умовах верховенства права / Д. С. Денисюк // Науковий вісник Ужгородського національного університету. Серія : Право. - 2016. - Вип. 39(1). - С. 133-135.
2. «Про Національну поліцію» : Закон України від 02 липня 2015 р. № 580-VIII [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://zakon.rada.gov.ua/go/580-19>.

Надійшла до редколегії 19.03.2017

## МИРОНОВ А. А. ВЕРХОВЕНСТВО ПРАВА КАК ПРИОРИТЕТНЫЙ ПРИНЦИП ДЕЯТЕЛЬНОСТИ ПОЛИЦИИ В УСЛОВИЯХ РЕФОРМИРОВАНИЯ СИСТЕМЫ МВД УКРАИНЫ

*Исследуется содержание и значение принципа верховенства права как отправной точки деятельности представителей Национальной полиции; необходимость совершенствования действующих правовых норм, с точки зрения разъяснения их содержания;*

**Ключевые слова:** верховенство права, соблюдение правовых норм, закон Украины «О Национальную полицию», правовое государство, правовая определенность норм.

## MIRONOV A. A. THE RULE OF LAW AS PRIORITETNI THE PRINCIPLE OF POLICE ACTIVITY IN THE CONDITIONS OF REFORMING OF THE INTERIOR MINISTRY OF UKRAINE

*Examines the content and significance of the rule of law as the starting point of the activities of representatives of the National police; the need to improve existing legal norms from the perspective of the explanation of their content;*

**Keywords:** rule of law, respect for the law, the law of Ukraine "On the National police", legal state, legal certainty standards.

УДК 342.951(477)

**П. О. НАГОРНИЙ,**

*здобувач Харківського національного університету внутрішніх справ*

## ЩОДО ЗМІСТУ ПАРЛАМЕНТСЬКОГО КОНТРОЛЮ ЗА ЗАКОННІСТЮ НОРМОТВОРЧОЇ ДІЯЛЬНОСТІ НАЦІОНАЛЬНОЇ ПОЛІЦІЇ УКРАЇНИ

*Автором надана теоретико-правова характеристика контролю з боку Верховної Ради України за законністю нормотворчої діяльності органів Національної поліції України. На основі аналізу положень чинного законодавства України визначені особливості повноважень комітетів Верховної Ради України щодо контролю нормотворчої діяльності в органах поліції.*

**Ключові слова:** нормотворча діяльність, Національна поліція України, контроль, Верховна Рада України, відомчий нормативно-правовий акт.

Нормотворча діяльність органів виконавчої влади загалом та органів Національної поліції України зокрема реалізується в постійному механізмі протига і протиріч, без чого неможливий належний розвиток сучасної правової держави. Негативною ситуацією сьогодення є той факт, що в країні наявна практична паралельність процесів законодавчої діяльності Верховної Ради України та нормотворчої діяльності органів виконавчої влади. Часто підзаконні нормативно-правові акти видаються з порушенням норм закону, іноді навіть всупереч законодавчим положенням. Отже, їхня чисельність постійно зростає, натомість якості залишається низькою.

Не секрет, що наскільки ефективним є нормотворчий процес в поліції, наскільки прийняті керівниками органів (підрозділів) поліції управлінські рішення відповідають положенням законодавчих актів і реалізуються відповідно до них, цілком і повністю залежить якості виконання важливих завдань, що визначені в Законі України «Про